

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/130/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219203253
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4219203253.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. L., X.. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - H. H., X.. XX.X.XXXX, L. X., J. X C. S. - V. L., X.. XX.XX.XXXX, V. Č. Y. Y. V. S. R. Y. Ú. X. Y. V. S.C. R. P. X. J., o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností s maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd maloletého S. L. X.. XX.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 50,- eur počnúc od 21.10.2019, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

Zaostalé výživné za obdobie od 21.10.2019 do 31.5.2020 vo výške 367,71,- eur je otec povinný zaplatiť v splátkach vo výške 20,- eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má následok zročnosť celého plnenia.

Styk otca s maloletým sa neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 17.09.2019 domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči H.. S.. Vo svojom návrhu uviedol, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a návrh podal z dôvodu, aby mu jeho družka mohla priniesť syna na návštevu, keď ho pôjde pozrieť ona.

2. Dňa 21.10.2019 bol na Okresný súd Komárno doručený aj návrh matky maloletého dieťaťa, ktorým sa rovnako domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči H.. S.. Vo svojom návrhu uviedla, že otec dieťaťa jej s výchovou nikdy nepomáhal a na maloletého nikdy neprispieval, a preto žiadala určiť výživné od otca maloletého dieťaťa od apríla 2019.

3. Obe konania boli uznesením Okresného súdu Komárno 11P/130/2019 - 16 zo dňa 12.11.2019 spojené na spoločné konanie.

4. Na pojednávaní dňa 06.03.2020 matka maloletého dieťaťa uviedla, že maloletého žiada zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca maloletého dieťaťa zaviazat' na platenie výživného vo výške 50,- €. Ďalej uviedla, že s otcom maloletého nežije v spoločnej domácnosti od apríla 2019, kedy nastúpil do výkonu trestu, momentálne žije u svojej mamy. Okrem toho s ňou bývajú jej štyri deti a otec jej ďalších troch detí, pričom s otcom svojich starších detí žijú ako partneri. Jej príjem je 350,- € a pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na štyri deti. Jej partner je zamestnaný a jeho príjem je približne

400,- €. Jej matka je rovnako zamestnaná, jej príjem uviesť nevedela. Na domácnosť prispieva 100,- €, telefón platí 100,- € mesačne. Na nákladoch na stravu v domácnosti sa podieľajú všetci spoločne. Výdavky na mal. S. predstavujú približne 100,- €, a to: 25,- € plienky, 44,- € mlieko, 4,- € utierky a zvyšok tvorí strava maloletého. Matka uviedla, že otca maloletého do väzenia nechodí navštevovať, pretože ju týral. Pred nástupom do výkonu trestu chodil na brigády a vedel si privyrobiť 20 - 30,- € denne. Inak bol nezamestnaný a nevie, či bol evidovaný na úrade práce. Rovnako nevedela uviesť, či mal otec maloletého nejaký zdravotný problém, pre ktorý by sa nemohol zamestnať. Uviedla, že si neželá, aby sa otec so synom stretával a ak by to bolo možné, chcela by požiadať o zákaz priblíženia ku nej a aj k celej jej rodine, pretože sa im vyhrážal smrťou. Takýto návrh už podala v civilnom konaní, avšak návrh bol odmietnutý.

5. Otec maloletého dieťaťa sa pojednávania nezúčastnil, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu, požiadal súd, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. V podaní doručenom súdu dňa 20.03.2020 uviedol, že súhlasí so zverením maloletého do osobnej starostlivosti jeho matky a s určením výživného vo výške 50,- €. Nesúhlasil však s návrhom matky, aby mu súd zakázal priblížiť sa k maloletému dieťaťu, pretože ho miluje a nikdy by mu neublížil. Uviedol, že mu je ľúto, že nevedol s matkou maloletého usporiadať život, čo si kladie za vinu, ako aj to, že je vo výkone trestu a nie pri svojom synovi. Je si vedomý, že mu je zlým vzorom, avšak chce mu všetko vynahradiť.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 20.05.2020 uviedla, že rodina maloletého je zapojená do programu Centra pre deti a rodiny Dedina mládeže a s rodinou pracuje odborný tím. Matka má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa, a preto navrhla jej maloletého zveriť do osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 50,- € mesačne.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa a oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými v priebehu konania, a to: rodný list maloletého dieťaťa, správa z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 4.2.2020, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 7.11.2017, vyjadrenie otca maloletého dieťaťa zo dňa 20.3.2020, obsah spisu Okresného súdu Komárno, z neho najmä uznesenie 8C/62/2019-9 zo dňa 5.12.2019, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, oddelenie služieb pre občana zo dňa 11.3.2020 a ostatné ku spisu pripojené doklady, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

X. H. S. pochádza z partnerského vzťahu matky H. H. a otca V. L.. Ide o dieťa vo veku 1,5 roka. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od apríla 2019, kedy otec maloletého nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody.

9. Matka maloletého žije toho času v spoločnej domácnosti so svojou matkou, otcom svojich ďalších troch detí a so svojimi štyrmi deťmi. Príjem matky pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na deti vo výške 350,- €, príjem jej partnera je 400,- €. Mesačné výdavky matky predstavujú: domácnosť 100,- €, faktúra za telefón 100,- €. Výdavky na maloletého predstavujú mesačne: plienky 25,- €, mlieko 44,- €, hygienické utierky 4,- € a náklady na stravu maloletého primerané jeho veku.

10. Otec maloletého sa od 16.04.2019 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. Predpokladaný koniec trestu má určený na deň 16.12.2023. Odsúdený bol rozsudkom Okresného súdu Komárno sp.zn. 3T/38/2019. Otec maloletého dieťaťa nie je v ústave na výkon trestu pracovne zaradený.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 07.11.2019 vyplynulo, že matka maloletého žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom Ladislavom Horváthom, ich spoločnými deťmi: Y., Y. C. J. C. H. S.. H.. Y. C. H.. Y. X. B. Y. X., H.. J. X. H. Š. Y. X.. H.. S. nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie. Zo správy úradu ďalej vplynulo, že hygiena v domácnosti je na nízkej úrovni, elektrina a voda sú v dome zavedené. Matka počas šetrenia uviedla, že otca maloletého nechodí s maloletým navštevovať do výkonu trestu, pretože na to nemá peniaze a ani nemá záujem ho vidieť, nakoľko bol odsúdený pre to, že ich týral. Úrad v závere správy odporučil maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' na platenie výživného v minimálnom rozsahu, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nepľoleté, nezaopatrované dieťa.

12. Zo spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 8C/62/2019 súd zistil, že matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 05.12.2019 domáhala vydania neodkladného opatrenia - zákaz priblíženia sa otca maloletého dieťaťa ku nej, k jej deťom a k jej rodine. O návrhu matky maloletého dieťaťa bolo rozhodnuté uznesením 8C/62/2019 - 9 zo dňa 05.12.2019, ktorým súd návrh matky zamietol a žalovanému (otcovi maloletého dieťaťa) nepriznal nárok na náhradu trov konania. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že súd nemal osvedčenú potrebu nevyhnutného zásahu formou úpravy vzťahov zo strany súdu. V odôvodnení súd uviedol, že pomery medzi stranami sú upravené od 16.04.2019 obmedzením osobnej slobody žalovaného (otca maloletého dieťaťa), nakoľko tento v dôsledku obmedzenia osobnej slobody nezasahuje do života matky maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

13. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o malom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o malom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh matky na úpravu rodičovských práv a povinností bol podaný dôvodne. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, matka žije s otcom svojich starších detí a otec maloletého je vo výkone trestu. Nakoľko však otec maloletého vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že súhlasí s požadovanou výškou výživného 50 € mesačne, ako aj so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, súd v tejto časti rozhodol v zmysle návrhu matky maloletého dieťaťa a otca zaviazal na platenie výživného vo výške 50,- € počnúc odo dňa 21.10.2019, teda odo dňa podania návrhu matkou. Nakoľko bolo výživné určené späťne odo dňa podania návrhu matkou, otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie od 21.10.2019 do 31.05.2020 vo výške 367,71 €, ktoré mu súd umožnil splácať v splátkach vo výške 20,- € spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania, pod hrozbou straty výhody splátok.

15. Otec vo svojom návrhu, ktorým sa domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému uviedol, že návrh podal z dôvodu, aby mu jeho bývala družka mohla priniesť ich syna na návštevu. Nakoľko otec maloletého dieťaťa sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, jediný spôsob, ako by sa styk otca s maloletým mohol realizovať, je práve v ústave na výkon trestu. Keďže v prípade maloletého ide o dieťa vo veku 1,5 roka, táto možnosť styku otca so synom sa súdu javí ako nevhodná. Na danom mieste nie je žiaduce, aj s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, aby dieťa vo veku 1,5 roka chodilo navštevovať svojho otca do výkonu trestu. Súd je toho názoru, že po psychickej stránke nie je vhodné, aby maloleté dieťa navštevovalo a zotrvalo hodiny so svojim otcom, ktorý vykonáva trest odňatia slobody. Areál, kde sa vykonáva trest odňatia slobody nie je miestom, ktoré by vôbec maloleté deti mali z akéhokoľvek dôvodu navštevovať. Styk otca s jeho maloletým dieťaťom je nepochybne jeho právom, ktorého sa môže domáhať, avšak v danom prípade jednoznačne prevyšuje záujem maloletého dieťaťa, pričom v jeho najlepšom záujme nie je navštevovať ústav na výkon trestu. Súd však na tomto mieste poznamenáva, že v prípade, ak sa zmenia pomery, teda ak otec maloletého dieťaťa bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, môže požiadať o úpravu styku s maloletým dieťaťom, v prípade, ak sa rodičia na tomto styku nebudú vedieť dohodnúť.

16. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 06.03.2020 uviedla, že ak by to bolo možné, chcela by požiadať o zákaz priblíženia sa otca maloletého ku nej a k jej rodine. Súd mal v konaní preukázané, že otec maloletého dieťaťa sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom predpokladaný koniec trestu má určený na deň 16.12.2023. Z uvedeného dôvodu súd za tejto situácie nemal preukázané, že by matke alebo maloletému hrozilo zo strany otca maloletého nebezpečenstvo, nakoľko otec maloletého za súčasného stavu nezasahuje do jej života. Navyše sám otec maloletého sa vyjadril, že mu je ľúto, že s matkou maloletého nevedli riadny život, a že je zlým vzorom pre svojho syna. Nakoľko proces resocializácie otca maloletého v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody naďalej trvá, nie je zrejmé, či po jeho prepustení na slobodu bude návrh matky maloletého dieťaťa dôvodný. Obmedzenie styku rodiča s dieťaťom je výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolá potrebu obmedziť prirodzený kontakt s rodičom. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Avšak ani takého rozhodnutie nemôže byť definitívne a súd sa po jeho vyhlásení nemôže uspokojiť s tým, že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté. V danom prípade matke zo strany otca maloletého nebezpečenstvo nehrozí, nakoľko sa otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, a teda súd nemal preukázanú aktuálnu nevyhnutnosť takéhoto rozhodnutia, pričom styk maloletého s otcom je prirodzene obmedzený už samotnou skutočnosťou, že otec sa nachádza vo výkone trestu. Z uvedeného dôvodu súd otcovi maloletého neobmedzil, resp. nezakázal styk s maloletým. Súd zároveň na tomto mieste odkazuje aj na rozhodnutie Okresného súdu Komárno 8C/62/2019 - 9 zo dňa 05.12.2019, ktorým bol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia - zákaz priblíženia sa otca maloletého zamietnutý.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkom nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.